सु भाषितावलि

१ ॥६०॥ ॐ नमो श्री जिनाय ॥ जिनाधीशं नमस्कृत्य संसारांबुधितारकं ॥ स्वान्य
स्य हितमुद्दिश्य वक्ष्ये सद्भाषितावली ॥१॥ धर्मं चं कुरु दुःस्वजं त्यज महापापं
बुधैर्निंदितं ॥ सम्यक्त्वं भज शर्मदं त्यज महामिथ्यात्वमूलं भवे ॥ सद्ध्यानं परमं
मा च भज यतेंद्रियाणां च मो ॥ नारीसंगमपि त्यज सदा कामं कलंकका
स्पदं ॥२॥ दृष्ट्वा स्त्रीसशरीररूपमतुलं मध्ये विचारं कुरु ॥ श्रीतीर्थेश्वरपा
दपद्मयुगलं तथा सेवां सदा संकुरु ॥ बाह्याभ्यंतरसत्तपः कुरु सदा जिह्वां
वशं वा नय ॥ भ्रातस्त्वं त्यज द्वेषरागसहितान्सर्वान्कषायान्भवे ॥३॥ स
र्वेषु जीवेषु दयां कुरु त्वं सत्यं वचो ब्रूहि धनं परेषां ॥ चौर्यं त्वं सेवां त्यज स
र्वकालं परिग्रहं मुंच कुयोनिबीजं ॥४॥ वैराग्यसारं भज सर्वकालं निर्ग्रंथ १
संगं कुरु भक्तिबीजं ॥ विमुंच संगं स्वजनेषु मित्रं देवार्चनं त्वं कुरु वीतरागे

२ स्यालंकरणानिच ॥११॥ वरंमुहूर्त्तमेकंचधर्मयुक्तस्यजीवितं ॥ नचीनस्यह
थावर्षकोटाकोटिविशोधनः ॥१२॥ शमदमशमयानंसर्वकल्याणवीजंसु
गतिगमनहेतुंतीर्थनाथैःप्रणीतं ॥ भवजलनिधिपोतंसारपाथेयमुच्चैस्त्य
जंसकलविकारंधर्ममाराधयत्वं ॥१३॥ धर्मंकुरु ॥ पापंशत्रुंपरंविद्धित्व
भ्रतिर्यग्गतिप्रदंरोगक्लेशादिभांडारंसर्वदुःखाकरंनृणां ॥१४॥ जीवंतो
पिमृताज्ञेया ॥ धर्महीनाहिमानवाः ॥ मृताधर्मेणसंयुक्ता इहामुत्रचजी
विताः ॥१५॥ पापवंतोहिनास्त्यस्य ॥ धनधान्यगृहादिकं ॥ वस्त्रालंकारसद्
सुदुःखक्लेशानिसंतिच ॥१६॥ मित्रशत्रूचेविज्ञेयौ ॥ पुण्यपापेशरीरिणां
जीवेनव्रजतःसार्द्धंसुखदुःखफलप्रदौ ॥१७॥ सकलभववनिदानंरोगशो २
कादिवीजं ॥ नरकगमनहेतुंसर्वदारि[illegible]मूलं ॥ इहपरभवशत्रुंदुःखदानैक

॥५॥ दानं त्वं कुरु पात्रसारसुनये चैत्यालये भावनां ॥ राज्ञो भोजनवर्जितं त्यज
महागार्हस्थ्यभावं सुहृत् ॥ देहत्वं त्यज भोगसारमपि वै संसारपारं व्रज ॥ धीरत्वं
कुरु सुंचरोकमसुभशौचवनारं विना ॥६॥ सारं त्वं कुरु देहमेव सफलं धृत्वा व्र
तं मा त्यज ॥ सन्यासे मरणं च भोग विषये चाशामिहामुत्र च ॥ माधर्मस्य हि
नमेव जाप्यजपनं रोगस्य निर्नाशनं जीवस्याशरणं चलं च विभवं सारं विवे
कं भज ॥७॥ संबलं कुरु वै धर्मं मानुष्यं दुर्लभं न भवेत् ॥ अ[illegible] पात्र[illegible]
योग्यं भुक्तिं त्वमाचर ॥८॥ इति पीठिका ॥ धर्मं करोति यो नित्यं सं[illegible]स्त्रिद
शैर्व्रतैः ॥ लक्ष्मीस्तं स्वयमायाति भु[illegible]संहिता ॥९॥ धर्म एव नो हि
जीवस्यन्त्यः कल्पद्रुमो भवेत् ॥ चिंतामणिः कर्मकारः ॥ कामधेनुश्च किं
करी ॥१०॥ धर्मेणाप्त्रपौत्रादि सर्वसंपद्धनेन रणं ॥ गृहवाहनवस्त्रनिरा

३ नष्टनोजीवः सद्धर्म्मेनोभिमन्यते॥ ज्वरावज्ञाकेरादुग्धंकटुकंमन्यतेपुनः २४
मिथ्यात्वसदृशंपापं॥ सम्यक्त्वेनसमंसुखं॥ नष्टंनभुवनेचापि॥ नास्तिनाऽस्ति
भविष्यति॥२५॥ नीचदेवरतोजीवो॥ मूढःकुगुरुसेवकः॥ कुज्ञानतपसायु
क्तःकुधर्मात्कुगतिंव्रजेत्॥२६॥ वरंसर्पमुखेवासो॥ वरंचविषभक्षणं॥
अचलाग्निजलेपातो॥ मिथ्यात्वान्नचजीवितं॥२७॥ सकलदुरितमूलं
दुःखवृक्षस्यबीजं॥ नरकगृहप्रवेशंस्वर्गमोक्षैकरात्रुं॥ त्रिभुवनपतिनिंद्यं
मूढलोकैर्गृहीतंत्यजसकलमसारंत्वंचमिथ्यात्वबीजं॥२८॥ मिथ्यात्वंत्यज ३
ज्ञानयुक्तोभवेज्जीवः स्वर्गश्रीमुक्तिवल्लभः॥ ज्ञानहीनोभ्रमेन्नित्यं सं

दूसंत्यजसुनिवेशनिंद्यंपापबीजंसैमतं॥१८॥पापंत्यज॥सम्यग्दर्शनसंभवः
संसुमानुष्यतेबुधैः॥सम्यक्त्वेनविनाजीवःपशुरेवनसंशयः॥१९॥सम्यक्त्वंय
स्यजीवस्यहस्तेचिंतामणिर्भवेत॥कल्पवृक्षोगृहेतस्य॥कामगव्यनुगामिनी
॥२०॥सम्यक्त्वालंकृतोयस्तुमुक्तिश्रीस्तंवरिष्यति॥स्वर्गश्रीःस्वयमायाति
॥राज्यलक्ष्मीःसखीभवेत॥२१॥चक्रकुर्वापिसद्दृष्टिःपूज्यःस्यात्त्रिभुवनेर
पि॥सम्यक्त्वेनविनासाधुर्निंद्यनीयःपदेपदे॥२२॥सकलसुखनिधानंध
र्मवृक्षस्यबीजं॥जननजलधिपोतंभव्यसत्वैकपात्रं॥दुरिततरुकुठारंज्ञानचा
रित्रमूलं॥भजसकलकुधर्मंदर्शनंत्वमजस्त्र॥२३॥सम्यक्त्वंभज॥मिथ्यात्वे

४ यानस्यसहस्रगुणितंफलं ॥३५॥ चारित्रासनमासीनोयद्यदंगीसमीहते ॥ न
नदेवसमायातित्रैकाल्येत्रिजगत्यपि ॥३६॥ हीनेसंहननेदीक्षांबिभ्रमेकंद
धानियः ॥ उत्कृष्टसहस्रस्यदीक्षयाहिसमोभवेत ॥३७॥ हीनेसंहननेधीरा
येकुर्वंतितपोनघं ॥ दिगंबरत्वमासाद्यतेधन्यामुनिभिर्मताः ॥३८॥ चारित्र
चलितोजीवोजीवंनोपिमृतोपमः ॥ मृतश्चारित्रसंयुक्तइहामुत्रचजीवति
॥३९॥ विमदममरमान्यंतीर्थनाथैर्निषेव्यंविबुधगुणगरिष्ठैःसेवितंमु ४
क्तिबीजं ॥ विमलगुणनिधानंसर्वकल्याणमूलं ॥ गतसकलविकारंब्रह्म
मोक्षप्रदत्वं ॥४०॥ चारित्रंभज ॥ इंद्रियैस्तस्करैर्लोकोवराकोव्याकुलीकृतः

सारेदुःखसागरे॥२९॥यत्राचरतिसज्ज्ञानीअज्ञानीतत्रवैचरेत्॥बध्यतेकर्मभि
स्त्वज्ञोज्ञानीकर्मच्युतोभवेत्॥३०॥ज्ञानाभ्यासपरोजीवस्त्रिगुप्तेंद्रियसंवरः
भवेदेकाग्रचित्तश्चतस्माज्ज्ञानंपरंतपः॥३१॥ज्ञानहीनोनजानातिधर्मपापंगु
णागुणं॥हेयाहेयंविवेकंचजात्यंधइवहलितं॥३२॥विमलगुणनिधा
नंविश्वविज्ञानबीजं॥जिनमुनिगणसेव्यंसर्वतत्त्वप्रदीपं॥दुरिततरुसमी
रंपुण्यतीर्थंजिनोक्तंमनइभमदसिंहंज्ञानमाराधयत्वं॥३३॥ज्ञानमाराध
य॥जीवितव्यंवरंचेकंदिनंहन्तसमन्वितं॥ननुचारित्रहीनंहिवर्षकोटि
शतंवृथा॥३४॥हीनेसंहननेजीवोपध्यारित्रंसमाचरेत्॥उत्कृष्टापेक्ष

५ वचालिंगिनाम्मस्त्री स्वभ्र गृह भनोलिका ॥ ७६ ॥ चित्रादिनिर्मितानारी मनः
क्षोभं करोति वै ॥ योषित्सर्वदा मोहै कपमेकं व्रति हंति ॥ ७७ ॥ एकैवं
सतिः श्लाघ्या सर्प्पव्याघ्राशितस्करैः ॥ नहि नार्थो समं सद्भिः क्षणमेकं प्रशं
स्यते ॥ ७८ ॥ सर्प्पिणी रवा दुनि स्पर्शान्नारी षादेव हूरतः ॥ तस्या दृष्टि विषा
नाम श्रुत्वा दिशांतरं व्रज ॥ ७९ ॥ धर्मरत्नं मपहृत्यान स्त्री प्राणिनां नयति
दुर्गतिं स्वयं ॥ ब्रह्मचर्य हृत मुष्टिय षिमित्वं निकार पहृदः किलनारी ॥ ८० ॥
नारी संगं त्यज ॥ स्वभ्रागार मिवासारे योनिरंध्रे घृणास्पदे ॥ कृत्व मूत्रे ५
हि दुर्गंधे कामी कीडति कीटवत ॥ ८१ ॥ मुखं श्लेष्मादिसंयुक्तं चर्मवद्ध

धर्मरत्नंसमाहृत्यमनोराज्ञाहिवैरिणैः ॥ ४१ ॥ येनवैराग्यपङ्केनहतोक्षेन्द्रियतं
स्करः ॥ तस्यमोक्षोनवैस्वर्गःकिंवृथाकायदंडनैः ॥ ४२ ॥ इंद्रियाणिनगुप्तानि
जयकृत्वाहृदक्षयैः ॥ जिनमुद्रांसमादायनेरात्मार्थंचिंतःसठैः ॥ ४३ ॥ इंद्रि
याणिनशक्तोनिजेतुयःपुरुषाधमः ॥ दीक्षांगृहीत्वातपःकुर्वन्नसकिंलो
केनलज्जते ॥ ४४ ॥ इंद्रियतस्करैर्दुर्दरैरपिरवलालुंटतिजीवस्यतान् ॥
हृतज्ञानगुणादिरत्ननिचितंभांडंजगत्तारकं ॥ येत्रस्तानयतीश्वरायम
धनुश्चारायमार्गेस्थिता ॥ ध्यानंनिध्यानशरेणतेत्रसुखिनोयांत्येवमुक्त्या
लयं ॥ ४५ ॥ इंद्रियजयंकुरु ॥ वरंहुताशनेपातोवरंकंठेहिसर्प्पिणी ने

६ रं॥५७॥सुखंदुःखंदिनंपुण्यंपापंबंधवधादिकं॥मरणंवासमाप्नोत्वंकामी
वेत्तिनदुर्गतिं॥५८॥तिलमात्रसुखार्थेहिकामीमज्जतिसत्कृतं॥येनमेरुस
मदुःखमिहमुत्रलभेतच॥५९॥कामबाणविभेदनाद्भिन्नत्यजतिधर्म
सुरत्नमहोद्यमः॥भूरिजन्मबहुदुःखपीडितोव्रजतिदुर्गतिमेवसमूढः॥६०॥
कामंत्यज॥एकंजिनेनयोधीमान्वीतरागंभजेत्सदा॥स्वर्गरम्यादिकंसुखं
त्वासनाद्द्रुतंभवेत्॥६१॥वीतरागंपरित्यज्यरागद्वेषान्वितंभजेत्॥त्य
क्त्वाचिंतामणिंसोत्रलोष्टंगृह्णातिदुर्मतिः॥६२॥जिनस्मरणमात्रेण
शोकक्लेशभयादिकं॥शाकिनीग्रहरोगादिदारिद्र्यंचविनश्यति॥६३॥ ६

स्थिसंबद्धं ॥ दुर्गंधं हि वपुः स्त्रीणां कामी लिहति श्वानवत् ॥५२॥ मांसपिंडोस्तनो स्त्री

णां भवेत्कृमिकुलोदरं ॥ विष्टादिनिचितं कामी तत्र क्रीडति काकवत् ॥५३॥ गौर

चर्मावृतं धीर वस्त्राभरणभूषितं ॥ योषिद्रूपं समालोक्य त्वं मध्ये हि विचारय

॥५४॥ कृमिकुटिलमुखं हि चर्मवक्रां हि रूप ॥ शिश्नवं निर्मवकुरं ध्रेः स्निगं

धं कुशीलं ॥ कृमिकुलस्थानपूर्णं धातुविष्टागृहं वै ॥ मज्जहृष्टनरस्यालयं स्त्री

सद्रूपं त्यजत्वं ॥५५॥ नारीस्वरूपं विचार्य्य ॥ नयनाभ्यां न पश्येच्च ॥ बाह्येचा

धो नरेष्वनः ॥ ताभ्यां किंचिन्न पश्येच्च कामांधो वस्तुनः सदा ॥५६॥ कामाकरो

तिये कर्म ॥ जिकोपस्थादिदंडितः ॥ तत्फलं स्वभ्रगत्यावै दोलुंके बाधामगोच

७ ज्ञवालये ॥ ६९ ॥ यो निर्ग्रंथगुरुं त्यक्त्वा कुगुरुसेवने सदे ॥ कल्पवृक्षं गृहद्वारे
छित्वा धत्तूरकं वपेत् ॥ ७० ॥ स्वपरमनन्दिवारं ज्ञानसंसारपारं निरुपमगुण-
युक्तं ज्ञानविज्ञानदक्षं ॥ त्रिजगत्करुणामारं भव्यलोकैकपोतं विगतसकल
दोषं श्रीगुरुं त्वं भजस्व ॥ ७१ ॥ निर्ग्रंथगुरुसेवां कुरु ॥ तपः करोति यो धी-
मान् श्रुत्वा श्रीजिनाज्ञया ॥ स्वर्गे गृहांगणे तस्य राज्यसौख्यस्य का कथा
॥ ७२ ॥ जयेसालंकृतो जीवो यद्यद्वस्तु समीहते ॥ तत्तद्देवसमायाति भुवन
त्रितये ध्रुवं ॥ ७३ ॥ तपो हि भानवो ज्ञेयः सेवते निर्मापितो यथा ॥ इह लोके चरे ७
[illegible]स्मादमुत्र दुर्गतिं व्रजेत् ॥ ७४ ॥ तीर्थनाथस्य तज्ज्ञान धुकोरे वाचितो ध्रुवं

कुदेवोसेवनेमूढो ॥ लोभमोहोदोगुरुस्तथः ॥ उन्मत्तवत्सविज्ञेयः कार्याकार्यविचा
रकः ॥ ६४ ॥ विबुधकुमुदचंद्रंसर्वदुःखापहारंत्रिभुवनपतिसेव्यंधर्मरत्नाकरंवै
स्वपरहितमपारंस्वर्गमोक्षैकहेतुंसकलगुणनिधानंतीर्थनाथंभजत्वं ॥ ६५
वीतरागंभज ॥ ज्ञानचारित्रसंयुक्तो ॥ गुरुर्धर्मोपदेशकः ॥ निर्लोभस्तारको
भव्यान्संसेव्यःस्वहितैषिणा ॥ ६६ ॥ यस्तरतिस्वयंसोन्यांस्तारयेन्महद्गु
रुः ॥ स्वयंमज्जितिथःसोन्यान्कथंतारयितुंक्षमः ॥ ६७ ॥ निर्ग्रंथसेवकोधीमा
न्स्वर्गमोक्षादिकंव्रजेत् ॥ सग्रंथाराधकोमूढः श्वभ्रतिर्यग्गतिंव्रजेत् ॥ ६८
मातापितृकुटुंबादिसर्वंसुखकृन्मसमं ॥ गुरुस्तारयतेजीवान्धर्महस्ताद्वै

८ द्विकुगतिंव्रजेत् ॥८१॥ जिनोक्तंव्रतंनच: कुर्व्वन्सर्व्वंभक्षणशाकिनी ॥ दीक्षा
मादायकुर्व्वन्सन्तप: किंनैहिलज्जति ॥८२॥ जिनोक्तंभोवुधसर्व्वंभक्षणपरंपा
पसङ्ग: खस्पवाणानिंस्वर्गमहार्गलांहन्तरांस्वभ्रगेहेदीपिकां ॥ सद्धर्म्मा
नुपनस्कंरीहन्तरै: सारैश्चनै: पासिनिर्व्वेद्यत्वंभजमुक्तिसंगसुखदंवैराग्य
मंत्रंहहं ॥८३॥ अभक्ष्यंत्यज ॥ वीतरागेगुणैर्नेष्टाशास्त्रेयोदेयंकुर्वन्तेधम: ॥ धर्म
विड्जैनै: सोपिनिंद्योनिंद्यगतिंव्रजेत् ॥८४॥ यादिकश्चित्कुधी: कुर्यात्
धवंघातितदनं ॥ मरणंवापितस्यैवदेयंस्याज्जोविवेकिभि: ॥८५॥ देवं ८
सकुभरक्रोपः लोशंवरतिहतनयमजानं ॥ कायक्लेशात्तस्महिद्याभवति

॥ मुक्तिनाथस्तपः कुर्याद्दन्येः किं क्रियते न तत् ॥ ७५ ॥ कर्मपर्वतनिपातनवज्रं स्व
र्गमुक्तिसुखसाधनमंत्रं ॥ मन्मथेंद्रियदमं शुभवीजं त्वं तपः कुरु समीहितदातृ
७६ ॥ करोति सत्तपो यस्तु स्वर्गराज्यं हि साध्यसः ॥ मुक्तिमालभते श्रेष्टिनंदनो ना
गदत्तवत् ॥ ७७ ॥ तपः कुरु ॥ योजिकाले पुरोमूढः खाद्याखाद्यं न मन्यते श्र
वाध्रंनस्य विलासदुर्गतिं याति पापधीः ॥ ७८ ॥ तिलमात्रसमे कंदे अनंता जी
वसंस्थिताः ॥ तस्य भक्षणतो मुक्ताः सर्वे जीवाः कुदृष्टिभिः ॥ ७९ ॥ सर्षपेन
समे स्वादे जिकालं परमाचरेत् ॥ पापं परिमवेड्ः खं येन मेरुसमं भजेत् ॥
॥ ८० ॥ मधुमुंके बिंदुमात्रं यो रोगेपि कुधीः सर्वै रोगस्य भाजनं मूलासत्रा

९ वैन्निर्लज्जः किंभवेन्नसः ॥ ९३ ॥ रागशत्रुरसौमोहि रागिणां दुर्जिनं यानि धर्म
तस्करः ॥ येनसोपि निहन्तः ग्रामशास्त्रैस्त मुक्तिरूपया निश्चयेने ॥ ९४ ॥ राग
हेन ॥ धनधान्यादिवस्त्वर्थे कुटुंबादिकृते थवा ॥ वधबंधादिके पापे क्रोधस्त्या
ज्यो विवेकिभिः ॥ ९५ ॥ क्रोधानलमहादाहः समुत्पन्नाः शरीरिणां निर्दहति
तपोरत्नं धर्मद्वीपायनादिवत् ॥ ९६ ॥ एशोषयन्नेगात्रं क्रोधाग्निमकरोत्स
नः ॥ पश्चाद्ध्यानपि दुष्टाङ्गः स्वशोकादि दुर्गतीन् ॥ ९७ ॥ तावत्तपो व्रतं ध्या ९
नं स्वसंवित्तं दयादिकं यावत् क्रोधो न जायेत तस्मात् कोपं त्यजेन्मुनिः ॥ ९८ ॥
क्रोधशत्रुरनिष्टः स्वदोन्नरणां ॥ धर्मरत्नहरणे च तस्करः ॥ स्वभ्रमूलगृहस्था

खंडनंतुपवतु ॥ ८६ ॥ कामक्रोधादिशत्रूणांपापमोहादिविद्विषां ॥ द्वेषमुच्चाट
नंसर्वंकर्त्तव्यंचमहर्षिभिः ॥ ८७ ॥ नरकगृहकपाटोच्चाटनं ॥ पापबीजंसकल
कुगतिहेतुंमुक्तिनिर्नाशकंवै ॥ मुनिजनधनलिंद्वेषशत्रुंहनत्वंहठनरश्चम
शास्त्रेक्षिप्रमुक्तेगृहीत्वा ॥ ८८ ॥ द्वेषंहनेत् ॥ पुत्रमित्रकलत्रादिसर्वंगृहकुटुं
बकं ॥ धनधान्यादिसद्वस्तुद्वारागंत्यजेद्बुधः ॥ ८९ ॥ इंद्रियाहारकायादिस
र्वंसप्तिकामपि ॥ तथोपकरणंसारंछात्रंरागंत्यजेन्मुनिः ॥ ९१ ॥ रागीब
ध्नातिकर्माणिनिर्बंधंकर्मनाशानिच ॥ भोगस्याकांक्षयानस्मादिहामुत्रचदुः
खभाक् ॥ ९२ ॥ रागंहंतुमशक्तोयः शरीरादिसमुद्भवं ॥ करपल्लकेशादिकंकु

१० मायांकरोतियोमूढ इंद्रियादिकसेवनं॥ शुभंपापंस्वयंतस्यपथ्यकंभववनिकृष्ट
वत्॥९॥कुटुंबपरिवारादिकायग्रहधनादिषु॥ विनस्वार्थेनयोगेनमायांकः
कुरुतेसुधीः॥ सपापमायायुक्तंवचस्सांज्यंमायासंसारवर्द्धिनी॥ यदिसंगप
रित्यागःकृतःकिंमाययानव॥१०॥ आर्जवंसकलधर्मकारणंस्वर्गमुक्ति
सुखसाधनहेतुं॥ योगिनंकिलयांतिसुरालयं॥ त्वंसदाकुरुमार्जवभावा
त्॥११॥मायांत्यज॥दीक्षामादाययोभिसंद्व्यंग्रकातिदुष्टधीः॥ अंगावि
क्रियहासीसग्रकान्निंद्योबुधैःस्मृतः॥१२॥कलिदिंसत्रंपरित्यज्यग्रकात् १०
इत्यादिकंमुनिः॥यःसकिंनहितजोनलोकमध्येचरंकवत्॥१३॥धनधा

पणपांथो ॥ हतपरैस्त्वमपि शांतिकृपारो ॥ ९९ ॥ क्रोधं त्यज ॥ तपोज्ञानादि संत
तो ॥ महोन क्रियते बुधैः ॥ अपेक्षया हि सर्वस्य यत्नेनाचर्यते लव ॥ १०० ॥ अहं
कारं त्यजे श्रीमान्धनधान्यादिवस्तुषु ॥ यत्नेन शाश्वतं किंचि ॥ दुष्टराजाग्नि
तस्करात ॥ १०१ ॥ योमहं मोनजानाति ॥ हिताहितविवेचनं ॥ संहृत्येषु मरं
कृत्वा ॥ स्थानगर्हेन नाशनवेत ॥ २ ॥ अहंकारोपि कर्तव्यः ॥ कामक्रोधमदादि
षु ॥ कर्मेंद्रियचरित्रेषु ॥ सर्वेषु गुरुगताम्नानिः ॥ ३ ॥ दुरंततरुसुतीरं ॥ कर्मसं
त्रस्यबीजं ॥ कुमदकरमसार्माईवं भो तजस्व ॥ ४ ॥ मानं त्यज ॥ कृष्ट्वामि
वासारं तपोधर्मव्रतादिकं ॥ मायाविनाममनुष्ठानं ॥ सर्वं भवति निःफलं ॥ ५

११ वृथा ॥१५॥ दानं स्नानं तपश्चैव ध्यानं ध्येयादिकं वृथा ॥ अहिंसाव्रतं वै कल्या
णकारिप्राणिनां ध्रुवं ॥१६॥ हिंसां स्वव्रतो लिकां भयमदां स्वर्गार्गलां दुःख
दां ॥ रोगक्लेशकुजन्मबंधजनकं पापप्रदां प्राणिनां ॥ सर्वानर्थपरंपरा
पर्णपरां मुक्त्यंगनाभीतिदां ॥ ज्ञात्वा त्वं त्यज सर्वप्राणिषु दयां दत्वा विमुक्त्यै
नयामये ॥१७॥ सर्वप्राणिदयां जिनेंद्रगदितां स्वर्गार्गलोद्घाटिकां ॥ सद्
ध्यानमनमुक्तिस्त्रीसुजननीं सौख्याकरां धर्मदां ॥ संसाराब्धिनारकां गुण
करां पापांतकां प्राणिनां ॥ सेवत्वं नरपभूमिकां कुरु सदा सर्वेषु जीवेषु नां ॥ ११
१८ ॥ अहिंसाव्रतसारेण स्त्र्यो मोतंगवज्रवेत् धानादंगी भवेन्नित्यं धोधनश्री

न्यादिकं सर्वं त्यक्त्वा कुमुनः स्वयं ॥ योनिर्लज्जः सकिंन स्यात्सर्वानासार
नत्परः ॥ ११ ॥ लोभशत्रुर्हनिदुःसाहो गिनांसर्ववस्तुपरिग्रहणलोलः ॥ हंतिलो
कस्वजनानापिनस्यथावशोभजतिसोपिदुर्गतिं ॥ १२ ॥ संतोषं कुरुसर्वसौ
रव्यजनकं डुःखैरदोबोनारकं सर्वामलैरत्नसागरपरं पापानकं निस्पृहं ॥
स्वर्मोक्षैकवशीकरं गुणनिधिं तीर्थेश्वरैः सेवितं चिंतादुःखमयादिहर
मसमं लोभं त्यजत्वं सदा ॥ १३ ॥ लोभस्त्रज ॥ जीवहिंसादिसंकल्पैर्यः करो
तिनराधमः सपापसंग्रहं हत्कलाडगरिं यातिमत्स्यवत् ॥ १४ ॥ जीवहिंसा
समंपापं ॥ नभूतं नभविष्यति ॥ तस्मादत्रसदालोके ॥ तस्मात्वंत्यजस

१२ नं॥ धनधान्यादितं यस्य रत्नत्यजन सदा॥२७॥ परद्रव्यं सम्मोहने यो मूढो वं
चनादिभिः॥ स्थितं तस्य गृहाद्याति दरिद्रं कृन्सुखायते॥२८॥ परद्रव्यमतिर्लोकं
थोग्रत्वाति सनस्करः॥ वधबंधादिकं प्राप्य श्वभ्रं गच्छति दुर्मतिः॥२९॥ सत्याच
रणाह्निरुग्मीः स्वयमप्यायाति पुरपत्तनस्य॥ असदाचरणस्य पुनः गृहे स्थि
तामपि नश्यति॥३०॥ सकलविबुधनिंद्यं दुःखसंतापबीजं॥ विषमनरकमा
र्गे बंधुविवेके हेतुं॥ कुगतिकरमसारं पापवृक्षस्य कंदं॥ त्यजसकलमदत्तं त्वं सदा
मुक्तिहेतोः॥३१॥ अदत्तपरिहारेण पूज्यः स्यात्सदारिषेणावत्॥ अदत्तादाननः १२
गेणी॥ निंद्यः स्यात्तापसादिवत्॥३२॥ अदत्तं॥ ब्रह्मचर्यं भवेत्सारं सर्वेषां

रिवसर्वेषां ॥२०॥ इयं कुरु ॥ सत्यं हितं मितं ब्रूयान्मर्महिंसादिवर्जितं ॥ धर्मोप
देशकं सारं ॥ मुनीशा करुणोत्स्वयं ॥२१॥ सत्यासर्प्पिणोमितं स्विनासवदनेवि
ले ॥ लोकं जिघ्रन्सति त्वं हिंसत्यमंत्रेणकीलय ॥२३॥ श्रालोनेपिनवक्तव्यम
सत्यनिंदितं बुधैः ॥ असत्यवचनाज्जीवो निंद्यः स्यात्रं हि गच्छति ॥२४॥ बुध
जनपरिसेव्यं स्वर्गमोक्षैककारं सकलसुखनिधानं धर्मबीजं गुणाढ्यं ॥ जि
नवचनविविक्तं सर्वपापापहारं शिवकरमपि सारं त्वं वचो ब्रूहि सत्यं ॥२५॥
सारसत्यान्नाहं गीरज्यः स्यात् न देववत्त ॥ लोकेचासत्यदोषेण ॥ निंद्यः
सत्यादियोपवन ॥२६॥ सत्यं वद ॥ विस्मृतं पतितं नष्टमदत्तं बुधानादि

१३ त्रहितोरक्षगेहमपरंचैत्रलचयभज ॥३७॥ शीलव्रतसमायुक्तंः स्ज्योनाली
वत्सोमरैः ॥ निंदनीयोविनातेनशालीचारक्षकादिवत् ॥३८॥ शीलंभज ॥ परि
ग्रहग्रहग्रस्तः सर्वंगिलितुमिंछति ॥ धनंननस्यसंतोषः सरित्सरमिवार्णवः
३९ ॥ परिग्रहमतस्त्कायेमुक्तिमिंछतिमन्दधीः ॥ खपुष्पैःकुरुतेसारंसर्वं
ध्यासुतशेखरं ॥४०॥ द्रव्यंडःखेनचायातिस्थितंदुःखेनरक्ष्यते ॥ डःखशोक
करंपापंधिग्द्रव्यंडःखभाजनं ॥४१॥ शय्याहेतुंतृणादीनंमुनीनांनिंदितंबु
धैः ॥ पुःसद्व्यादिकंग्रहन्नकिंननिंद्योजिनागमे ॥४२॥ परिग्रहमहाभरंसक १३
लडःखताकरं ॥ असंख्यभवकारणंमुनिजनैर्महानिंदितं ॥ अनेकगुरुक

गुणशालिनां ॥ ब्रह्मचर्यस्य भंगेन गुणाः सर्वे पलायिताः ॥ २३ ॥ कामानलः
महादाहो वर्त्तते यस्य चेतसि ॥ व्रतचारित्रसद्ध्यानं भस्मीभावं व्रजंति वै ॥ २४ ॥ ब्र
ह्मचर्यमपि पालय सारं ॥ धर्मसारगुणदं भवतारं ॥ स्वर्गमुक्तिग्रहप्रापणहे
तुं ॥ दुःखसारंगे विलंघनसेतुं ॥ २५ ॥ ब्रह्मचर्यविकलो हि यो नरो ॥ यत्र तत्र
स्वजनैः खगणपः ॥ दुःखशोकवधबंधसमस्तं प्राप्य भ्रमति गतिसोपि
॥ २६ ॥ ब्रह्मचर्यविकलो हि यो नरो ॥ यत्र तत्र स्वजनैः खगणपः ॥ दुःखशोकव
संसारांबुधितारकं सुखकरं देवैः सदा पूजितं ॥ मुक्तिद्वारमपारपुण्यजन
कं धीरैः सदा सेवितं ॥ सम्यग्दर्शनज्ञानहर्षगुणसद्भांडं पवित्रं परं ॥ चारित्रमु

१७ ॥पापारिहृस्सयमहंकुठारं सौख्याकरं त्वं भज सर्वकालं ॥४९॥ वैराग्यंकु
रु॥ गुणिनां संगमं प्राप्य निर्गुणोपि गुणी भवेत् ॥ गुणी निर्गुणसंसर्गा
त्स्वयं गछतिकाहृतत् ॥५०॥ साधुसंगमतो साधवो मुक्तेफलपं व्रजेत् ॥ सत्वा
धः प्रस्खलेन्मार्गे कथमेहं समाहहेतु ॥५१॥ विषानलमहासर्पव्याघ्रसंगः
कृतो वरं ॥ न च दुर्जनसंसर्गात् जीवितं बंधनादिकं ॥५२॥ चोरसंसर्गतो
पञावधबंधादिकं श्रयेत् ॥ तद्वन्नीचप्रसंगेन पापक्लेशबंधादिकं ॥५३॥
परपलुंपनिधमेरागस्तु व रोगघ्नेमतिंनिश्चलां ॥ वैराग्यं स करोति रागवि १७
षानं सर्वेंद्रियाणां जयं ॥ शोकक्लेशजन्मादिदुःखविजयं संसारपारं च यो

हजेमंघवबधादिकः स्वास्पदंस्यजत्वमपि सर्वदासकलमोक्षसौख्यायवै ॥४३॥
परिग्रहभ्रमात्नेनहजनीनोजपादिवत् ॥ भागीलोभाकुलोनिंद्यः स्यात्सम
स्तुनेवनीतवत् ॥४४॥ परिग्रहत्यजन ॥ योगेनापिविनारागीकर्मबध्नातिकेवलं
वीतरागोप्रयोगिंभुंजानोपिविमुच्यते ॥४५॥ यस्यचेतसिवामागीवर्त्तितेऽः
खदायिनी ॥ तस्यमुक्तिपदंधत्तेनवस्त्वप्रेपिजारवत् ॥४६॥ चक्रेवत्सादि
लक्ष्मींहिवीतरागोविहायवै ॥ जिनदीक्षांसमादत्तेनत्यागीनमुंचति ॥
४७ ॥ वैराग्यत्वमनासाध्यदीक्षादानंकरोतियः ॥ तस्यजन्मवृथाहिंसादजा
कंठेस्तनाविव ॥४८॥ वैराग्यसारंमुनिहंदध्येयंमुक्त्यंगनादासविधोसमर्थं

१५ गवर्णोत्कजंतुणोसाद्कौ ॥ ५८ ॥ जिनपूजांकुरु ॥ लोकेदानंसुपात्रायद
त्तंभूरिगुणंभवेत् ॥ वटवीजंयथाक्षेत्रेतस्माद्देयंविवेकिभिः ॥ ६० ॥ दृष्टिही
नोपिवारैकंपात्रदानंकरोतियः ॥ भोगभूमौसमुत्पद्यतेपियातिसुरालयं
पात्रदानेनसद्दृष्टिः स्वर्गंगत्वापिसत्सुखं ॥ चिरंभुक्त्वातुराज्यंचपश्चा
त्क्रह्रतिनिर्वृतिं ॥ ६१ ॥ भोगभूमौसमुत्पन्नास्तिर्यंचोपिजिनैर्मताः ॥ पात्र
दानानुमोदेनतस्माद्देयंसुभावतः ॥ ६२ ॥ अतुलगुणनिधानंस्वर्गमोक्षै
कहेतुं ॥ सकलसुखसमुद्रंपापवृक्षानलंवै ॥ स्वपरगुणनिदानंसर्वसाधूप १५
कारं ॥ कुरुमतिजनदानंत्वंसदामुक्तिहेतुं ॥ ६३ ॥ पात्रेदानंकुरु ॥ अपात्रद

श्रीमस्ति हि कुरुनमेव सुभगं संगं बुधैः सद्गुणैः ॥ ५४ ॥ रागीसंगं कुरु ॥ ग्रहं प्राप्य
नैपापं हं निरस्तो जिनस्तवे ॥ इत्यर्जनेन जातं च ग्रहपं संज्ञापनेन यो ॥ ५५ ॥ जि
नस्थानं त्यः कुर्यात्समयोपि ग्रहीकुधीः ॥ पक्षि ग्रहसमोज्ञेयसमस्तजननिर
र्थकं ॥ ५६ ॥ कालत्रयेपि यः पूजां करोति जिननायके ॥ तीर्थनाथस्य मूर्तिं स
उत्की भुक्त्यंगनां व्रजेत् ॥ ५७ ॥ पूजां विना न सर्वेन भोगसौख्यादिकं सदा त
स्मात्पूजां जिनेंद्राणां कर्त्तव्या मुक्तिहेतवे ॥ ५८ ॥ स्वर्गश्रीग्रहसारसौख्यज
नकांश्चक्रग्रहेश्वर्गलां ॥ पापारिक्षयकारिकां सुविमलां मुक्त्यंगनाह्निकां
श्रीतीर्थेश्वरसौख्यदानकुशलां श्रीधर्मसंपादिकां ॥ ज्ञानेलं कुरु वीतरा

१६ मर्चनीयं ॥ अनेकजीवार्जनपुण्यहेतुं महत्सुपापंलभतेसनितं ॥ ०० ॥ जि
नेश्वरस्यसेहिंवंनास्तियस्मिन्अहेवधेः ॥ पापिअहसमंतस्यपापदंकथितंस
दा ॥ ०१ ॥ श्रीजिनेश्वरविंवसंघः प्रतिष्ठांकरोतियः ॥ तीर्थराजस्यसङ्गमेंल
ध्वामुक्तिवरोभवेत् ॥ ०२ ॥ ससंघाधिपतिर्ज्ञेयोयः प्रतिष्ठाकरोनरः ॥ नसा
दृश्येनकेनापियतोधर्म्मप्रवर्द्धनात् ॥ ०३ ॥ सर्व्वजीवोपकारत्वात्सद्धर्म्माकि
रवर्द्धनात् ॥ नप्रतिष्ठासमंपुण्यंविद्यतेअर्हिणांक्वचित् ॥ ०४ ॥ चैत्यानुयः
कुरुतेजिनस्यअसंख्यजीवाजगनुपुण्यहेतुं ॥ नशक्यतेतस्यफलंवचोभि १६
र्वकुंबुधैर्धर्मकरंगुणाढ्यं ॥ ०५ ॥ केचित्सुपुण्यमुपार्जयंतिगुणिनः प्रजादि

नजातोपिवकुंराकोनिकोयुधः ॥ द्वयंन्नोसदृशंज्ञेयंनदात्रूहोनिमज्ञात ॥ ६४ ॥
ध्यातिनक्षत्रजंनांरंमुक्तिकायांचमोक्तिकं ॥ विषंसर्पमुखेयद्वन्दानंबुधैः
स्मृतं ॥ ६५ ॥ अंधकूपेवरंसिमंद्यंनिर्नाशहेतवे ॥ नसाकुदानमार्गेण
यंतोऽस्मरुपापदं ॥ ६६ ॥ मेघनीरंयथाभूमिमिक्षुनिंबादिकंभवेत् ॥ मापा
दानंतथाज्ञेयंपात्रदत्राधारानंशाठैः कीर्तितंनदानाकुगतिंव्रजेक्षुरतोपिहि
सादिसंवर्द्धनान्नेनापिवलसदासजवुधैर्निंद्यंकलंकास्पदं ॥ ६७ ॥ चांगी
सुपात्रदानेनजिनेंद्रादिपदंभजेत् ॥ श्रीषेणान्पवजोकुदानाद्दासाविष्ठिकां
गतिं ॥ ६८ ॥ कुपात्रदानंसज ॥ अंगुष्ठमात्रंजिनदेवबिंबंकोपियोनिस्स

१७ स्यदं ॥ स संसारसुखं प्राप्य त्यानंग च्युतिनिर्त्तयं ॥ ८१ ॥ किं जीवितेन कृपण
स्य धनेन लोके पूजादिदानरहितस्य च वर्द्धकस्य ॥ पापस्य तस्य परतो बहुरो
गशोककलेशादिदुःखसहिता कुगति र्भुवस्यात् ॥ ८२ ॥ वरं दरिद्रं न च दा
नहीनं धनं महामोहकरं परं तं पापस्य बीजं नरकस्य हेतुं दुःखाकरं दुर्ग
तिः ॥ ८३ ॥ श्रीतीर्थेश्वरबिंबसारकरणे चैत्यालयोद्धारणे ॥ श्रीसिद्धांतसु
लेखने सुनिजने दाने प्रतिष्ठादिके ॥ द्रव्यं ये व्ययनं च धर्म्मकरणे दत्तं ॥
जिनार्चादिके ॥ धन्यास्ते परलोकसाधनपरा एवं प्रयाजने भूतले ॥ ८४ ॥ येकः १७
स्वर्गे मरो जातः पूजाभावाज्जिनस्य यः चैत्यचैत्यालयं कुर्यात् किं फलं त

िः मनुहं ॥ केचित्संस्तुवंति परे पि विबुधाः पद्मं जिनांबा वंदते ॥ श्रीचंद्रोपकाधूप
दीपकं तु ज्ञानं संसारं यं तं महिकान् ॥ दत्वा तत्र मुनीश्वराय प्रवरः स्रोघत्रवे
सोर्चयः ॥ ७६ ॥ चंद्रोपकं जिनेंद्रस्य ॥ दत्ते यो भक्तितत्परः ॥ एकछत्रं हि सद्रा
ज्यं लब्ध्वा सोनिर्वृतिं व्रजेत् ॥ ७७ ॥ घंटां श्रीजिनदेवस्य दत्ते यः पुण्यहेतवे ॥
घंटादि तत्क्षितं यानं कल्पमुक्ति वरो भवेत ॥ ७८ ॥ यो ज्ञानदानं कुरुते मुनी
नां स देवलोके हि सुखं मनुष्यकाराज्यं च सकेवलज्ञानभूतिं लब्ध्वा स्वयं मुक्ति
पदं व्रजेत् ॥ ७९ ॥ ऊषधं यो मुनीनां स दत्ते प्रलपकरं बुधैः ॥ देवलोके सुखं
भुक्त्वा कर्मरोगादिकं क्षिपेत ॥ ८० ॥ सर्वजीवेषु यो दत्ते [illegible] यं स लसो

१८ नांसुविमलेश्रीधर्म्मकल्पद्रुमे ॥ ८० ॥ भावनांकुरु ॥ दंसकीटपतंगादिजीवरा
शिभक्षणात् ॥ आमिषासीसमोज्ञेयोरात्रिभोजनलोलुपः ॥ ८१ ॥ कुष्टपित्तप्र
कोपादिसर्वरोगकरंध्रुवं ॥ इहामुत्रकुयोनिंचलभतेरात्रिभोजनात् ॥ ८२ ॥
प्रभुरेवसविज्ञेयोभुंक्तेरात्रौहियोनरः ॥ अंतरंनहितस्यास्तिदंष्टमहरक्ष
णात् ॥ ८३ ॥ रात्रौयोग्यंननीरंस्यात्सातु ॥ जीवाघदर्शनात् ॥ कथंवैभोजनं
भक्ष्यंपक्वसुगाफलादिकं ॥ ८४ ॥ येरात्रौसर्वथाहारंवर्जयंतिसुधीत्तमाः ॥ ते १८
षांपक्षोपवासस्यफलमुक्तंजिनेश्वरैः ॥ ८५ ॥ अंधाःकुब्जकवामनातिवि
कलाःस्वल्पायुषाःपाःशालिनः ॥ शोकक्लेशविषादुःखबहुलाःकुष्टादि

स्वोमभिव ।८५। चैत्यालयादिकं कारापय ॥ तपः पूजा सुदानानि भावना
सहितानि वै ॥ मोक्षहेतूस्सर्वा जानि नान्यथा संति मुक्तये ॥८६॥ भावहीन
स्रकुत्सादितपोदानजपादिक ॥ अर्थदीक्षादिकं च स्याद्व्याकं ठेतनावि ॥
व ॥८७॥ भावनासहितः प्राणी चरणज्ञानविच्युतः ॥ स्वर्गादिकसुखं प्रा
प्य भवेन्मुक्तिस्वयंवरः ॥८८॥ भावेदानं व्रतं पुण्यं पापं धर्म्मं प्रकीर्तितं ॥ त
स्माद्भावप्रसंकुर्या किं वृथा देहदंडनैः ॥८९॥ संसारांबुधितारकां सुख
करां मुक्त्यंगनाधात्रिकां स्वर्गद्वारप्रवेशमार्गकुशलां पापारिनाशंकरां
सद्धर्म्माम्रतवापिकां ॥ सुविमलां रत्नत्रयोत्पादिकां ॥ भावं त्वं कुरु भाव

१९ परमार्थमन्यमाशाकरं त्वं जैस्स जमोनुगो हं ॥१०१॥ अहंसज ॥ समक्षात्तु मयेदेहे
रोगमयव्ययप्राश्रिते ॥ को ज्ञानी रमते सारे दुर्गंधामेध्यमंदिरे ॥२॥ अनेकवस्त्र
तांबूलैरन्नपानेश्च पोषितं ॥ जीवेन सह नो याति शरीरं दुर्गजनादिवत् ॥३॥
नरैरेव सफलं चक्रे ये: शरीरं कदर्थितं ॥ विरज्य कामभोगेषु तपश्चारित्र
सिद्धये ॥४॥ देहं पुष्णाति यो मूढो नित्यं तस्य प्रयच्छति ॥ अन्नामुत्र घनं रो
गं दुर्गतिं च सर्पवत् ॥५॥ शुक्रशोणितसंभवे प्रकै विग्रहे देहे के तो नार १९
पदे रोगक्लेशविषाद दु:खजनके पापाकरे दुस्सहे ॥ कामक्रोधक्षुधादि
वह्नि तपिते रागं विधत्ते सुधी: को धर्मं प्रविहाय सौख्यजनकं दु:खाय पापा

रोगान्विताः॥ दारिद्रोपहता अतीव चपला मंदा नराः स्युर्ध्रुवं रात्रौ भोजनतत्
पराः परभवे तिर्यक्षु पुत्रादिषु ॥९६॥ रात्रिभोजनं त्यज ॥ नारीभूषणलस
वक्षः पुत्रादिधारैर्वेष्टितः ॥ मोहांधः संचरन् गेहे स्वभ्रकूपे पतिष्यति ॥९७
नित्यं करोति पापं हि पुत्रार्थं कर्तुं प्रभुर्न यः ॥ कामांधस्तस्य किं न स्यान्मज्ज
नं दुःखसागरे ॥९८॥ वरं पानो महावक्रो वेने मोहाग्निदुर्गमे ॥ भवेकां
हिदेहे व किरनतंभव दुःखदे ॥९९॥ येषां न पूजा जिनपुंगवस्य न दान
शीलं न तपो जपश्च ॥ न धर्मसारं गुरुसेवनं च गेहे रथे नेह पशवश्चरंति ॥
१००॥ दुःखाकरं दुर्गतिदानदक्षं पापारि गेहं गुणधर्मशत्रुं ॥ मोहादिपाशं

२० चौरारिसर्पाग्निनीव्ररोगविषाणिच ॥ एकस्मिन्दृश्यते दुःखं भोगानां संख्यातिगं
भयं ॥ १२ ॥ पंथानौ द्वौ न गम्येते पथिकेन यथा तथा ॥ यद्यक्षसुखमसक्षंसु
खं नस्यात्करांचन ॥ १३ ॥ प्रार्थयंति न सद्भोगानिंद्रचक्रादिगोचरान् ॥ कवि
द्भोगात्समीहंते मुनयः पापवर्द्धनान् ॥ १४ ॥ नैव भोगं त्यजेद्यस्तु मुद्दांम्लानि
केवलं ॥ तपोध्यायनमौनादिसर्वं तस्य वृथा श्रमः ॥ १६ ॥ दुरितकुरुहकंदं
दुःखसंतापबीजं नरकविषममार्गं धर्मरत्नानलं च ॥ विकलकरमसारं दुः
खपूर्वं त्यजंतो ॥ मुनिजनघननिंद्यं सर्वभोगं दुरापं ॥ १७ ॥ भोगंत्यज ॥ वाणवृष्टि २०
समाकीर्णरणेतिछंति भूभुजः ॥ योषित्कटाक्षसंग्रामेन वधीरामुनीश्वराः १८

यंच ॥ ६ ॥ देहवैराग्यंकुरु ॥ तिलोपमंसुखंप्राप्यदुःखंमेरुसमंलजेत् ॥ मूढः ॥
संसारकांतारेदुःखव्याघ्रादिसंकुले ॥ ७ ॥ मानुष्यंदुर्लभंप्राप्यसुखेसंसार
संभवे ॥ रतिंकृत्वाहंयथामूढोऽखंभजतिदुस्सहं ॥ ८ ॥ संसारसागरेघोरेदुस्स
हे विषमेचलेधर्मनावंसमारुह्यगच्छत्वंपरमांगतिं ॥ ९ ॥ भवेभानयनेसौख्यं
मूढइंद्रियगोचरंदुःखंनदेवजानातिज्ञानीपापारिवर्द्धनात् ॥ १० ॥ रागद्वेष
महाजलेतिविषमेदुःखादिरंभ्रान्विनेशोकलेरागभयादिमीनबहुलेव्या
धादिभंगाकुले ॥ जन्मापत्तिगभाराणेवेतिचपलेसंसारघोरार्णवे ॥ प्राणी
मज्जतिधर्मनौविरहितोमोहारिवैरीहथा ॥ ११ ॥ संसारवैराग्यंकुरु ॥ व्याघ्र

२१ हिंसाणीकर्मारिभिर्बलात् ॥२७॥ शोकंकरोतियोमूढोमृतोनहिमरिष्यते ॥सो
भतेसनचान्योत्रपुत्रदारादिकेमृते ॥२५॥ मृतःशोकाकुलोमृत्वाधर्मेस्सादि
कंत्यजेत् बुधइष्टवियोगेनसंवेगाद्धर्मभावेन ॥२६॥ कुगतिगमनमार्गंदुः
खसंतापहेतुंस्वजनधनवियोगात्संभवंपापबीजंविबुधस्वजननिंद्यंसो
ख्यकस्मानलंभोत्यजकुरुजिनधर्मंत्वंसदासर्वशोकं ॥२६॥ शोकंसजंम
धकुंभोयथाशुद्धोनस्याद्धौतःसरिज्जलैःस्नानेनापितथाजीवोमिथ्यात्वा
दिमलीमसः ॥२७॥ घृतकुंभोयथाशुद्धोमलिनोपिविनाजलैः ॥ तथामुनीश्व २१
राज्ञेयाज्ञानचारित्रनिर्मलः ॥२८॥ नवद्वारैःस्रवद्देहंदुर्गंधामेध्यमंदिरं ॥मा

परीषहकषायादिजयेसुरासुखेंद्रियेकर्मसंतानेभवंतिनवसंगरे ॥१९॥ हस्ति
व्याघ्रारिचौरागांसंतिक्रूराविदारणो ॥ वहवस्तेनदृश्यंते ॥ येकाशारिनिपातकाः
२०॥ घोरोपसर्गसंपातेव्याघ्रादिकुजंतुभिः कृते ॥ नसक्तंसत्वसाम्राज्यंयेऽत्र ते
ध्यानमोस्तुमे ॥ २१॥ धीरत्वंभजसर्वकालविषयेघोरोपसर्गेसतिसंसारांबुधि
तारकंसुखकरंपापारिविध्वंसकं ॥ मुक्तिस्त्रीग्रहमग्निमंमुनिजनैः सेव्यंस
दासौख्यदंसंख्यातीतगुणैकगेहममसमंशरणंस्वपेत्वंबुधे ॥२२॥ धीरत्वंकुरु
मृतेस्वजनमात्रेपियः शोकंकुरुतेकुधीः ॥ आत्मानंतेनकिंज्ञातंजरामर
णाविच्युतं ॥२३॥ यस्मिन्नहनिसंजातस्तदारभ्यदिनंप्रति ॥ नीयतेयमगेहं

२२ यथौपापप्रदेध्रुवं ॥ ३३ ॥ नोकरौसफलौमेवियोपीयमानोश्रुताष्टतं ॥ पाप
शास्त्रादिस्पृष्टएवंमौनोनिःफलोस्फुटिमोवरं ॥ ३४ ॥ नांजिह्वासफलांमन्येयाज्ञाना
मृतलालसा ॥ दशाधर्मोपदेशेचसक्तात्रापापदामवेत ॥ ३५ ॥ श्रूयार्थयामि
हेजिह्वेवक्तव्यंमधुरंवचः ॥ हितंगुणाकरंसारंपापाघ्नंस्तदुःखदं ॥ ३६ ॥ नोहृ
त्तोसफलोस्यानामर्च्चयंनोजिनंगुरुं ॥ कुदेवादीननोध्यायेत्तथाहिंसामवर्त्तकौ
३७ ॥ जिनेंद्रंसुगुरोशास्त्रैनमनंयस्यमस्तकं ॥ नस्येवसफलंमन्येअन्यमनेत्रेम २२
नेतथा ॥ ३८ ॥ वीतरागेमुनौशास्त्रेगच्छतश्चरणौहियौ ॥ पात्रादिकेमहातीर्थे
सफलौतौनचापरौ ॥ ३९ ॥ हृदयंनदहंमन्ये मदविवेकश्रुतान्वितं ॥ नसरंजि

यंतेजलैः शुद्धंपरावस्तेनस्नानवाः ॥२०॥ यःस्नानंकुरुतेनित्यंतस्यपापंबुधेस्म
त ॥ कीदृशंतस्यधर्मंस्नानंतपःस्नानंस्नानंचेंद्रियनिग्रहं ॥ सर्वभूतदयास्नानंजल
स्नानंचपंचमं ॥२१॥ जलस्नानंगृहस्थानांएदिदिष्टंकर्म्मसुतेलाभ्यंगेमृतधूम्रे
मैथुनेक्षौरकर्म्मणि ॥ यावत्स्नानंनकुर्वीततावत्तंचांडालमुच्यते ॥ ततःस्नानंमना
शनस्यापिएपंहिमीशैनवत् ॥२२॥ भ्रातस्त्वंकुरुधर्मसारसलिलैःतीर्थेजिनेंद्र
दिते ॥ स्नानंज्ञानमहोदधौचसमताभिख्यासरित्संगमे ॥ अंतर्लीनमलस्यना
शाजनकंवादुःखंचजीवक्षयाक्रामासाग्रपुंकरादिषुजनाः पापायदुःखायच ॥२३॥
नीरस्नानंत्यज ॥ तेनेत्रेसफलौमन्येपरूपनीयंजिनंगुरुं ॥ ध्रुवमन्यत्रपरूपेतो

शक्यते ॥ योबनेनचद्दहत्वेसवेमाचरितुंस्वयं ॥ ४६ ॥ अर्थंप्राप्यनशक्येनेचव
नयैः कर्तुंजिनेंद्रालयं ॥ दानंचापिसमर्थदेहमपियेनयो ध्यानतपोनक्षमः ॥ दा
रिद्रोपहतास्यजंमिन अर्हंचार्ग्रानमुंचंमिये ॥ अत्रामुत्रचदुःखदुर्गतिरहोनिंदा
चनेषांनवेत् ॥ ४६ ॥ शरीरंसफलंकुरु ॥ अज्ञानाद्यत्कृतंपापंसज्ञानानाद्विमुच्य
ते ॥ ज्ञात्वाज्ञानेकृतंपापंवज्रलेपोप्रजायते ॥ ४७ ॥ वरंगार्हस्थ्यमेवार्हंनचद्दर
त्नंकलंकितं ॥ रागद्वेषमदोन्मादैरत्रामुत्रचदुःखदं ॥ ४८ ॥ गृहव्यापारजंपापंजि
नपार्श्वेविमुच्यते ॥ जिनपार्श्वेकृतंपापंकथंमूढः परित्यजेत् ॥ ४९ ॥ अंगुलीस्फो
टनंहास्यमसत्यवचनंमुचं ॥ निष्ठीवनंचकुत्पादिकथांपादप्रसारणं ॥ ५१ ॥ वात

नधर्म्मेच परंपापमदंभवेत् ॥७०॥ मम्मेदेहंनदेवाहं यच्चारित्रंनपः सम्मं परीष
हसहेधीरं॥मतःपापकरंपरं॥७१॥ दर्शनज्ञानवृत्तेन विनायोपरमात्मितः॥आ
हारंपमुरूपेण॥भारवाहोभविष्यति॥७२॥ नेत्रेयस्यजिनस्यवीक्षणपरे॥पा
दोहिपातःपुनः॥यात्रायांचकरौसमर्चनपरौकर्णौचशास्त्रान्वितौ॥जिह्वास
द्गुणभाषणेचकुशलाध्यानेमनस्तत्परं॥मम्येतस्यहिमर्त्यजन्मसफलंनेनैव
मन्येपिना॥७३॥ अंधएववराकोसौ योजिनंनैवपश्यति॥ शृणोतिनचसंद्धा
स्त्रं॥वधिरःपापकारकः॥७४॥ यौवनेकुरुभोमित्रतपोदुस्सहमंजसा॥जिन
दीक्षांसमादायमुक्तिस्त्रीचिरंजकं॥७५॥ पूजादानंतपोधर्म्म॥ज्ञानंवृत्तंच

२४ गुरुदेवादिलोपेन श्वभ्रतिर्यग्गतिर्भवेत् ॥५८॥ अमेध्यमस्पृशाम्नं ॥ मनुष्य-
कंहिमस्पर्शं ॥ वस्त्रादिकं न च ग्राह्यं प्राणैः कंठगतैरपि ॥५९॥ यः परित्यज्य
गृह्णाति वस्तुच्छर्दिनलोलुपः इहलोके च हास्यं सोप्यमुत्र दुर्गतिं व्रजेत् ॥
६०॥ गुरुदेवादिशास्त्राणि ॥ साक्षीकृत्य व्रतानियः ॥ धृत्वा समजति मान्य
स ॥ दुःखदानि भवे भवे ॥६१॥ सुरगतिअपवर्गमार्गज्ञानविज्ञानहेतुं ॥ जिन
गणधरसेव्यं धर्मबीजं व्रतं त्वं ॥ भज त्यज व्रतभंगं धीरलिंगं कुसंगं नरक
गमनमूलं पापसंतापकारि ॥६२॥ व्रतभंगं त्यज ॥ उपसर्गे च दुर्भिक्षे वृद्धत्वे २४
रोगपीडिते ॥ व्रतमाराधसंन्यासेत्यजप्राणान्विमुक्तये ॥६३॥ धीरत्वे सति

दिकरणं क्रोधं मस्त्रणां मर्मचालनं ॥ शयनं चाप्यवष्टंभं वर्जयेद्यतिसंनिधौ ॥ ५२
जिनस्याग्रे कृतं येन फलं स स्वर्गे हं व्रजेत् ॥ यो मूढस्तच्च भक्षाति न विषस्य
का गतिः ॥ ५३ ॥ देवशास्त्रगुरूणां यो निर्माल्यं स्वीकरोति यः ॥ वंशच्छेदं परि
प्राप्य पश्चात्स दुर्गतिं व्रजेत् ॥ ५४ ॥ ढौकयेद्यः फलं कश्चिद्व्यं भक्षाति निर्बुद्धिः
कुधा ॥ जिनाग्रे न हि किं तेन स्वं ज्ञानमजरामरं ॥ ५५ ॥ रत्नत्रयं सगुर्वाचार्य
गुरुपाठो मपूजितो ॥ पूजयानां च यो भक्तः न श्रायूर्ण्णा दुर्गतेः स्मृताः ॥ ५६ ॥ जिने
श्वरमुखोत्पन्नं ॥ शास्त्रं केनापि वर्चितं ॥ अर्चयानां द्वियो भक्तः ॥ मूकादिकं
जनो भवेत् ॥ ५७ ॥ निर्माल्यं त्यज ॥ वरं प्राणपरित्यागो न दूभंगो बूनादिके

२५ सांयः कुरुते मुक्तो नस्याशासफलाभवेत् ॥ वृथापरा मनुष्याणां पापागमन
कारिणी ॥७०॥ इत्थं यः कुरुते आसां नारीपुत्रसुखादिके ॥ नचवैराग्यमा
दत्ते दुर्गतिं याति सोधमः ॥७१॥ आशां दुर्गतिमापन्नोकचतुरां स्वर्गमहेचा
र्गलां ॥ पापानायविशोकरोगभयदां सन्मानविध्वंसिकां ॥ लोकेसदनभस्
लोककुशलां सद्धर्मनिर्नाशिकां ॥ आमत्वं सज सर्पिणीमिव चलां स्वमुक्ति
संसिद्धये ॥७२॥ आशां सज ॥ कुटुंबमहितं ज्ञेयं दानधर्मनिवारकं ॥ पापस्यभे
रकं नृणां दुस्सजलं जरात्नुवत् ॥७३॥ यथाम्रे फलतेनि संगुस्मयथैवखगा २५
स्थिताः ॥ फलापापेपुनर्नेष्टाविद्धितं सजनास्तथा ॥७४॥ अन्यामाताप

मृत्युश्चकातरत्वेपिवेद्यतेन् ॥ कातरत्वंपरित्यज्यधीरत्वेमरणंकुरु ॥ ६४ ॥ मृत्यु
स्तथासमाराध्यवाराधनाचतुष्टयं ॥ कार्योयथापुनर्नस्याज्जन्ममृत्युकदंबकं
॥ ६५ ॥ मृत्युकालेविषोढव्याःक्षुत्तृषादिपरीषहाः ॥ उपसर्गाश्चरोगाश्चसर्वेस्व
मोक्षहेतवे ॥ ६६ ॥ अमलगुणनिधानंमोक्षवृक्षस्यबीजं ॥ कुगतिदृढकपा
टंस्वर्गसंदानदक्षं ॥ जिनमुनिगणसेव्यंधर्मरत्नस्यगेहं ॥ कुरुमरणमपित्वंद
त्तसंन्यासपूर्वं ॥ ६७ ॥ समाधिमरणंकुरु मन्येसएवपुण्यात्मा ॥ यस्याशा-
निधनंगता ॥ इहामुत्रचैनिस्संगइंद्रचक्रधरैःस्तुतः ॥ ६८ ॥ तपश्चारित्रधर्मा-
दिसर्वंकृत्वासमीहते ॥ स्वर्गकुव्यादिकंयःसमस्मार्थसदनंदहेत् ॥ ६९ ॥ श्री-

२६ दिदिनेकर्मोदयोभवेत् ॥ ततस्मात्किंवृथाशोकोहानिवृद्धिःशुभाशुभं ८०
पापेनदुःखदारिद्र्यदुर्गतीनांचसंभवः ॥ भवेत्पुण्यवशात्स्वर्गोयदिष्टंत
त्समाचर ॥ ८१ ॥ कर्मत्वंहनदुःखशोकभयदंसंतापदोषाकरंरोगक्लेशप
राभवस्यजनकंमुक्तिश्रियोतस्करं ॥ संसारार्णवमज्जकंहिविषमंपापांबु
धेर्गर्शितं ॥ भ्रांतःसंयमतीक्ष्णखड्गसबलोनेदंविमुक्त्यामये ॥ ८२ ॥ कर्म
हन ॥ कर्मायत्तेजनेशत्रौरागद्वेषमदान्विते ॥ मानक्रोधादिकंस्त्को
माध्यस्थ्यंभजमुक्तये ॥ ८३ ॥ ज्ञानचारित्रसद्धर्मेगुरुश्रावककारणे ॥ चैत्यचैत्या २६
लयेकार्येपक्षपातंसदाकुरु ॥ ८४ ॥ ज्ञानेतपसिधर्मेचजिनेशास्त्रेगुरौसदा ॥ स

ताप्यन्यः परामार्यावंधवाः सन्नोन्मोजायतेलोकेदिङ्हिनिर्यग्नरेश्वर ॥७५॥ ह
देयेयसरनाग्निर्जाल्लीनिकृतः स्थितिः ॥ नससाद्धर्मसज्ञानहत्नधाना
द्विवलुनः ॥७६॥ दारादुर्गतिदानमार्गकुशलामुक्तिग्रहेघर्गलाः अन्याः स
द्दनमस्तरौकचतुरः पासोपमाः प्राणिनां ॥ पुत्रीबांधवमित्रमातृपितरो
जिघ्नंतिधर्मकिंभ्रातस्त्वंत्यजचेतदेवसकलंधर्मंगुरुर्वाग्रथ ॥७७॥ कुटुं
वंलज ॥ नैवगच्छतिनायातिस्वयंजीवोहिपंगुवत् ॥ कर्मारिभिश्चनीय
तेचतुर्गतिषुलोलुपः ॥७८॥ यत्किंचित्कुरुतेजीवः क्रोधलोभभयादि
कान् ॥ नाद्यमानोनटस्त्राहतपुमानूकर्मनटैर्यथा ॥७९॥ यत्रैवद्देहाकाला

३० योगवतिनान्यथा ॥ ८० ॥ जपंतियेनमंत्रेणंडःखदारिद्रनाशनं स्वर्गमुक्तिप्र
दं तेषांवदनं रुग्नवछ्या ॥ ८१ ॥ यत्संग्रामकरींद्रवह्निविषमैः सर्प्पादिरोगव्रजे
येसिंहव्रजतस्करैर्ग्रहमत्रमेथोपतसरित्सागरैः ॥ भूतप्रेतपिशाचराक्षसमहाडं
बंधराजादिकैर्यज्जातंभयमत्रमंत्रजपनान्नश्यत्सहोतजप ॥ ८२ ॥ महामं
त्रंजपश्रेष्ठंॐपधंपरमंत्रेयंधर्मोवृत्तंतपोजपः ॥ दानपूजादिकंसर्वरोग
क्लेशविनाशकं ॥ ८३ ॥ नजपंतियेनधर्मेणजन्ममृत्युजरादिकं ॥ किंनन
श्यंतितेनैवरोगक्लेशभयादयः ॥ ८४ ॥ रोगक्लेशनिवृत्यर्थंमिथ्यात्वंयत्तुसेव ३१
ते ॥ रोगक्लेशकरंसोऽधीस्तैलेनाग्निंनिवारयेत ॥ ८५ ॥ शरीरंदह्यतेरोगैर्नचा

हितायकर्म्माख्वस्यसर्वसुखप्रदा। ८५ ॥ संतोषोनचकर्त्तव्यस्तपोधर्म्मादिकेस
दा॥ सज्ञानपठनेदानेपूजासद्गुरुसेवने॥ ८६॥ सर्वैस्त्वंकुरुमित्रभावमतुलंसिद्धां
ततत्वान्विते॥ जीवेसद्गुणधर्म्मरत्नसदनेरागपरंमुक्तिदं॥ क्लिष्टेदुःखवियोगरो
गसहितेसाम्यंकृपांसिद्धिदां॥ रागद्वेषमदान्निरीतिविषमेमाध्यस्थभावंचमो
८७॥ चतस्रोभावनांकुरु॥ यथारोगाहिपरंनात्यंनमहृष्णनात्परं॥ नपापं
चनमस्कारमंत्रान्मंत्रोनविद्यते॥ ८८॥ दुःखेसुखेचाद्भिभयेकुदेशेव्या
धौग्रहेनाशविपर्वतेषुसुमेविषादौविषमेरणोपदेपदे॥ त्वंजपमंत्रराजं
८९॥ यःसमव्यसनाशंकोमंत्रराजंजपेन्नरः॥ मरणेसोपिस्वर्गश्रीमा

२९ स्तांबुबसणां ॥ कथंनकियतेधर्मोबुधैःसंविग्नमानसैः॥१३॥ दिनंप्रतित्व
यावत्सचिंतनीयंमयाकृतं॥ धर्मंदानंनचानष्टमायुःखंडंहिदुर्लभं॥१४॥
धर्मविनाननेनयावेकाकालकलाबुधैः॥ यमदूतःसमायातिनेतुंमंज्ञा
यतेकचित्॥१५॥ प्रातःश्रीजिनवंदनादिकमपिकृत्वागुरून्मानयत्वंशा
स्त्रंशृणुधर्मनत्वकथकंमध्याह्नकालेकुरु॥ सद्देवार्च्चनपात्रदानमपरे
कालेचधर्माश्रयेश्रीदेवस्तवनंचसोरव्यसदनंप्रत्ययंगताहेनवे॥१६॥ अनि
त्यभावनांकुरु॥ लक्ष्मीवृद्धिःकृतज्ञताचसुगुणंशर्मचदानंतपोवैराग्यंच २९
जितेंद्रियंस्वपठनंशास्त्रस्यदेवार्च्चनं॥ निस्संगंचदयाईताचविफलाध्या

त्मासन्सुखाकरः ॥ अग्निनादग्धगेहे नैवाकाराजलाद्विना ॥ ९६ ॥ अनंतरोगो
द्भवं ॥ रोगं हिंस्यात्योषधैर्वैद्यान्तथा संभवं विद्धि स्वादिसंतर्प्पणं ॥ विषाद्यमूलादि
जं पापं इनीमंडलं ॥ मुनयः पापाघ्नं तं श्रीधर्मसुजादिकैः ॥ ९७ ॥ धर्मौषधं कुरु
॥ व्याधिउर्ध्व खनराकों नानीयं तं यमं मंदिरं ॥ नाशिनः कोपि वै त्रातां धर्म
देवं गुरुं विना ॥ ९८ ॥ धर्मं ज्ञानं च चारित्रं तपो दानं जपादिकं ॥ शरणं प्रमुनि
भिः प्रोक्तं दुःखशोकांतकं न्टणां ॥ ९९ ॥ स्वयं पर्वति हलौच प्राणी आलं
निहंति च ॥ शक्रेनापि समर्थो न हा हा धर्मविनामृतः ॥ १०० ॥ यथा धाधा
भये नैव धनतिः सार्थन ग्रहात ॥ पम धाटाभ्येयै नैव तथा धर्मं चरेद्बुधः ॥

३० वत ॥२३॥ योरागद्वेषनिर्मुक्तः सर्वज्ञस्तेन भाषितं ॥ धर्मस्तु तं प्रमाणं स्यान्नान्ये
र्दूषैश्च कीर्तितं ॥२४॥ सर्वज्ञोक्तस्य शास्त्रस्य निःसंदेहस्य शंकते ॥ यः पापीसो
ऽधवा भव्यो लुप्तबोधाद्विलोचनः ॥२५॥ हेमवच्च सदा धर्मो नाशो कर्त्तापरा
श्रयाः ॥ दसैर्वे हेतु कारो हि लोक शास्त्र प्रकीर्तितः ॥२६॥ विषयाविरतिस्त्र
त्वं सत्तत्पस्कंधवंध्वंस कलविनयश्रायं ज्ञान विज्ञान पत्रं विमलसमितिप्र
ष्यं मुक्तिनारी फलाढ्यं भजविगतकलंकं कल्पवृक्षं विवेकं ॥२७॥ विवेकं
भजगच्छ्रीतं हि व्रजन्तु याभेयः पायेयं करोति सः स्तु मार्गेण वैकुर्याद् बुद्धि ३०
स्वजनैर्विना ॥२८॥ संबलं कुरु रे मूढ धर्मं दानं तपो जपं ॥ इहामुत्र हि ताथीयन

नं विवेकं विना सारासारसमग्रचिंतनमहो सर्वं हथा प्राणिनां ॥ १७ ॥ देवादेवेवि
चारोथ: पात्रापात्रे शुभाशुभे ॥ गुणागुणे च शास्त्राशास्त्रे विवेक: सोभिधीयते
॥ १८ ॥ दाहिका याश्च आजेन रणस्य फलकं ददे ॥ विद्धि धर्मो विवेकादि लभ्यो
नां च रितं यथा ॥ १९ ॥ अंजलि व पयधान्यं हि नि रोधुं नेष नेश्वर: ॥ निर्ईनो वे
जिमत्वा हो कुरु श्यां त्यज पापदां ॥ २० ॥ वरं भिक्षाटनेनैन उदरस्येह पूरणं
न च शास्ल्योदनै: कृत्वा पापं दुर्गतिदु:खदं ॥ २१ ॥ तावदस्ये परं मान्यं मतिष्ठां
स्ज्ञातां महान् ॥ गुरुत्वं पावन्न ब्रूते देहीति वचनं लघु: ॥ २२ ॥ गुरुत्वं मेरु
वत्प्राप्य नपश्चाशित्वसद्गुणो: ॥ योमुनिर्याचपात्सोपि लघु: स्यात्तूर्करूल

३१ शाप्यथः प्रमादंमनोतिवे ॥ धर्मसुखाकरेसोपिरिणग्राहीवसादृति ॥ ३४ ॥ अंबुधौ
नष्टरत्नंचदैवाद्‌प्य…नेजातुचित् ॥ मानुष्यंसंचधर्मेणविनाजन्मशतैरपि ॥ ३५
संसारेयदिचेन्मूढनष्टंदैवाद्धिमानवं कश्चिद्धर्मस्त्वयाकार्यः सकलंयेनतज्ञ
वेत् ॥ ३६ ॥ सधर्मंयः परित्यज्यभुंक्तेसंसारजंसुखं मनुजत्वेसतंसत्काासत्र
त्यानिमहाविषं ॥ ३७ ॥ नियमेनविनापुंसांपुण्यंभवतिनोध्रुवं ॥ वृथावस्तु
परित्यागोनवृद्धिर्जायितंविना ॥ ३८ ॥ नियमेनविनाप्राणीपशुरेवनसंशयः ३१
स्वाद्यांनजानातिभेदः अंगकृतोभवेत् ॥ ३९ ॥ शरीरेदुर्बलेयेपितपः कुर्वंत्य
नेकधास्वशक्तिंएकटीकत्यतेधन्यादानिनोमताः ॥ ४० ॥ रोगक्लेशाद्युदोन्मा

ज्ञानं व्रजनं भवेत् ॥२९॥ धर्मसंबलतः स्वर्गं स्वभ्रं पापफलाद्भवेत् ॥ सुखं दुःखं वि
दित्वा च यदिष्टं तत्समाचर ॥३०॥ अहमापरसंज्ञाको यो धर्मेन करोति सः ॥ पापसंब
लमादाय स्वभ्रतिर्यग्गतिं व्रजेत् ॥३१॥ धर्मसंबलतो नरदेवखचरमालेन्द्रसौर
ख्यं भवेन्नात्र नववंद्यनिर्मलयशः पूजादिकं जगत्त्रये हं ॥ पापेनैव च दुःखदुर्ग
तिभयं भ्रष्टादिकं दुस्सहं ॥ निंदाकालिगणं तदेवकुरु भो भ्रातो यदिष्टं च तव
॥३२॥ धर्मसंबलं कुरु ॥ संसारेत्र दुरंतदुःखमयदे सारं नु जन्म कं चित्तसुकल
नरूपमं हि यदि चेत्संप्राप्य देशं कुलं ॥ आरोग्यं सकलेंद्रियं च सुगुरुं ज्ञानं वि
वेकं समं संसारांबुधितारकं सुखकरं धर्मैव नन्वं बुधाः ॥३३॥ मानुष्यं दुर्ल

३२ नमार्गेपापदरूसस्रुवीजं त्वमपिस्मजविनिंद्यं सर्वथूतं मनुष्य ॥७५॥ पलाश्
नमकुर्वंति ॥ येधमाःकृपयाविना ॥ निंद्यादुष्टाशयास्तेपिमज्जंतिश्वभ्र
सागरे ॥७६॥ यस्मामिषंहियोदृष्टो ॥ भुंक्तेतस्यफलंसदै ॥ हत्वासुनचुरोदे
णनस्मात्वंत्यजपापदं ॥७७॥ क्रुशुचित्रहृमसारंजीवहिंसादिजातंकृमि
कुलशतनसुर्गसंकरस्याप्ययोग्यं विबुधजनविनिंद्यं पापदुःखादिमूलं ॥ कुकु
लजननग्रहीतंचामिषंत्वंत्यजासु ॥७८॥ पीतमद्योमवेन्निंद्यपापिस्यापानितो
सुखे ॥ मत्वंकात्वाचलितिसेतयोधिकृतस्यास्तुजीवितं ॥७९॥ विवेकविक ३२
लःकृत्वापीतमद्यकुजन्मदं ॥ पापंहिंसान्यरामादिजातंश्वभ्राधिपोभवे

द्रोसर्वंड:स्वापरीषहे:स्वीकृतंयेनमुंचंनिश्रनंसुलेनुधै:सुना:॥४१॥दयासंमोना
स्त्यपरस्तुधर्मोनिर्दोषदेवात्परोस्तिदेव:॥ख्यातिस्यहु:सगुरुस्तेनाम्यएतत्त्रै
त्रयंत्वंमनुमुक्तिवीजं॥४२॥ धन्यास्तेजनदानतत्परधियोनिसंशिनेंद्रार्च
का॥धर्म्मध्यानविरस्तकस्मपविपाक्षेलालयोद्धारका:॥सद्विवंन्यापका
श्वंजिनिपणास्तेषांमनिष्ठांश्रुत:॥सक्रालमवर्गेकधर्मकुशलापेक्षा
वका:सु:स्थितौ॥४३॥मनुजत्वंदुर्लभंविङ:॥द्यूतक्रीडांमकुर्वंतियेध
मानका स्वप: कुकीर्तिंद्रव्यनाशंचलं स्वात्मक्षेपनंजिते॥४४॥व्यसनस
कलमूलंदु:खदारिद्र्यबीजंनिधनकरमसारंधर्मविध्वंसहेतुं॥ नरकगम

३३ अनायकः ॥५६॥ परद्रव्यापहारेण लभ्यते वधबंधनं ॥ घोरदुःखमिहामुत्र पर
स्वं त्यज सर्पवत् ॥५७॥ परस्त्रीसंगमाशान्यायेधमान ष्टबुद्धयः ॥ वधबंधादिकं
प्राप्य स्वभ्रे यांति सप्तमे ॥५८॥ दुरिततरुकुठारं हिंसकं धर्मगेहे नरकग
हमतोलींकाभिर्हिस्रेकुठारं ॥ धृतसकलस्वरूपैर्बंधविध्वंसदांभो ॥ सज्जस
कलपरस्त्रीत्वं सदामुक्तिहेतो ॥६०॥ द्यूतमांससुरावेश्यापारखेटचौर्यपरांगना
॥ सज त्वं व्यसनान्येव सप्तः सम्यक्त्वमदानि वै ॥६१॥ सप्तैव हि नरकाणि
व्यसनान्यपि सप्तवै ॥ अनुक्रमेण गच्छंति जीवालंपटाशयाः ॥६२॥ ३३
एकैकव्यसनाशक्ता नष्टा जीवा अनेकधाः ॥ यः सप्तव्यसनाशक्तः स

भवेत् ॥५०॥ पलामद्यादिशुक्रांचमातंगादिषुलंपटांवेश्यांभजंतियेमूढांनिद्या
स्तेभुवनत्रये ॥५१॥ वेश्यादिपरनारीषुसंगंकुर्वंतियेधमाः ॥ अन्येलोहाग्निरा
माभिस्तेषामालिंगनंभवेत् ॥५२॥ सकलकुजनसेव्यंलब्धधामप्रणालींवि
कटमुखविकारंमद्यमांसादिशुक्रां ॥ बुधजनपरिनिंद्यांतस्करींधर्मभांडस्य
अकुगतिकरांभोहंतोमित्रवेश्यां ॥५३॥ नरोगलस्थहमात्रोपिकिंचिद्दुः
खमवेतियःहंतिशस्त्रेणजीवांदीनकथंसन्नाधिपोनसः ॥५४॥ सवलो
दुर्वलस्यापिहंतियोयस्सोत्रवासहेतंवेदनांघोरंभुक्तनरकगांध्रुवं ॥५५
स्वद्रव्येहिगतेस्वल्पेघोरःखीजायतेनरःपरद्रव्यंसमग्रंहत्वानिस्साकिंभव

३५ रेषलापिनोजं[illegible]जानो ॥ चरणाग्रहणकालेज्ञाननिर्वाणयोगेभवतुसुख
करोवोवीतरागोगुणोघः ॥ ८० ॥ अमरपतिसुसेव्योलोकनाथैः शरण्यः स
कलकृतसुधर्मः पूर्वेपूर्वेविदेहे ॥ मुनिगणधरसेव्योवर्त्तमानेहिकालेविम
लगुणसमुद्रः पातुसीमंधरोवः ॥ ८१ ॥ रागोयस्यनसंतिकेचिदपिसद्वस्त्रा
दिसंगोऽप्यना ॥ दस्त्रादेः परिवर्जनाच्चविविधाद्दोषावनाख्याकृताः ॥ जेने
तीहजिनस्यचार्थसहितः श्रीवीतरागोबुधैः सोदेवेंद्रसमर्चितोतिविमलो
वोवीतरागोवतात् ॥ ८२ ॥ नाभेयादिजिनेश्वराश्चविमलाः ख्याताः परेये ३५
जिनास्त्रैलोक्येमम[illegible]वाप्यनीतगणनाः सौख्याकराः सौख्यदाः ॥ वैयेसिद्ध

किंयातिनदुर्गतिं॥६३॥व्यसनत्यागंकुरु॥अष्टम्यामुपवासंयोविधत्तेना
वर्जकं॥हत्वाकर्माष्टकंसोपियातिमुक्तिपदंध्रुवं॥६४॥प्रोषधंनियमेन
नापियःकुर्याद्दष्टमेदिने॥स्वर्गराज्यादिकंप्राप्यसोपियातिपरंपदं॥६५
॥उपवासंविधत्तेयश्चतुर्दश्यांसदैवभजेत्॥चतुर्दशगुणस्थानान्युल्लं
घ्याहोपरंपदं॥६६॥मासेमासेविधातव्यश्चतुःपर्वसुप्रोषधः॥प्राणां
तेपिनमोक्तव्योबुधैःस्वर्गमुक्तिकारणं॥६७॥हिंसादिकर्मसंत्यज्य
योपवासंकरोतियः॥गजस्येवहृथाखेदःपापंकिंयातितस्यभोः॥६८
यःपर्वस्वुपवासादिव्रतंत्यक्त्वाकुधीःपुनः॥कुर्यात्कामादिसंसेव्यंसस्या

३६ वरधरेणकृतंतु ॥८८॥ जिनवरसुखजानंदंप्रथितंश्रीगणेंद्रैस्त्रिभुवनप
तिसेव्यंविश्वतत्वैकदीपं ॥ अमृतमिवसुमिष्टंधर्म्मबीजंपवित्रं ॥ सकलज
नहितार्थंज्ञाननौर्थंहिजीयात् ॥८९॥ इत्याचार्यश्रीसकलकीर्तिवि
रचितसुभाषितावलीसमाप्ता ॥ ॥संवत् १८६० वैशाखसुदि १५

अमलास्तथांतरहिताः सर्वे मुनीश्वराः ॥ येनेसर्वे गुणाभराश्रमहिताः कु
र्वंतु बोधिं मम ॥८३॥ सुभाषितमयं ग्रंथं धर्मसंवेगकारकं ॥ पठंतु भो महाम
धाः स्वर्गमुक्तिसुखप्रदं ॥८४॥ सुभाषितमहारत्नकंठिकां याः करोति सः
स्वकंठे मुक्ताभरणे भाति धर्मसभादिषु ॥८५॥ सुभाषितान्स्वयं परमं हि ग्रं
थं पठंति ये भव्यजनाः सदाने ॥ निष्कल धर्मं पुनराचरित्वा स्वर्गं व्रजि
त्वापि च यांति मुक्तिं ॥८६॥ अक्षरस्वरमात्रादिच्युतं किंचिन्मयोदितं
॥ प्रमादाद्ज्ञानतः सर्वे क्षमां कुर्वंतु साधवः ॥८७॥ ग्रंथं संग्रहमिमं मुनि
नाथदोषसंचयच्युताः श्रुतमार्गाः ॥ सोधयंतु ननु शास्त्रधरे लसद्धियां

स्वस्वं ज्ञात्वा भव्यजीवेन गृहीतव्यं दुग्धानि यथा लोके सदृशानि समानानि भवंति, वर्णनामेन

विसेसं णाऊणं णरेण घेत्तव्वं ॥ खीराइं जह लोए सरिसाइं हवंति वण्णणामे

रसभेदेन केचि दुग्धानि दुग्धानि भवंति काणिचित् दुग्धानि जगति भवंति उदर

ण रसभेएण खलु ताइं णेगगुणदोसजुत्ताइं ६ काइं च खीराइं जह एहु हवंति उदर

स्य बाधाकारकानि काणिचित् दुग्धानि संतोसं पुष्टि कुर्वंति भोभव्यं रोगरहितं जीवानां धर्म्मा पुनः तथा

वहणाणि जीवाणं काइं च तुट्टिं पुट्टिं करंति वरवण्णमारोग्गं ७ धम्मा य तह

लोके अनेकभेदाः भवंति ज्ञातव्या सदृशा धर्म्माः पुनः

हलोए अणेयभेया हवंति णायव्वा णामेण समा सव्वे गुणेण पुण

पुनः केचित् धर्म्माः प्राप्नुवंति केचित् धर्म्माः नरकयोनिषु तिर्यंचयोनिषु कुत्सितमनुष्ययोनिषु प्राप्नुवंति

णउत्तमा केई ८ पावंति केइ दुक्खं णारयतिरियकुमणुस्सजोणीसु पावं २

भवति १२ सौभाग्यं श्रेष्ठमंदिर पालकी सेज्या

होइ सोहग्गं ॥४॥ वरभवण जाण वाहण सयणासण पाण भोयणाणं च । वरजु

वस्त्र आभरण तत्ववस्तु येन नल भूते अपितु सर्ववस्तुलम्पने कुलेन

वइ वत्थु भरणाणं संपत्ती होइ धम्मेण ॥५॥ जं एग छत्तं णाणं भुंजइ धम्मे सयकेए

त्रिभुवने सकले यः पुनः धर्मरहितस्मात् प्राप्नोति सर्वदुःखानि यो

ण तिहुयणे सयले । जो पुण धम्मदरिद्दो सो पावइ सव्वदुक्खाइं ॥६॥ जो धम्मं ण

सन् वांछति मोक्षाणि कोपि भेरिपिता सिकतां इच्छति तैलं

करंतो इच्छइ मोक्खाइं को इ णिव्वुद्धी ॥ सो पीलिऊण सिकयं इच्छइ नेहं णरोम्म

सर्वोपि मनुष्यसमूहः घोसयति कृपयति कोपि अधर्म

दो ॥७॥ सव्वो वि जणो धम्मं घोसइ ण य को इ जाणइ अहम्मं । धम्माधम्म

(यह अपूर्ण ग्रन्थ का पन्ना है [illegible] के रखें)